

skal concentrere sin Virken i saa Henseende; derved troer jeg, at man snarest vil komme til et heldigt Resultat.

Tscherning: Da jeg haaber, at det ærede Medlem ikke skal forhindre, at dette Udkast gaaer til 2den Behandling, vil jeg kun udtale, at han ved det næste Forslag, der kommer frem, vil kunne støtte Almindeligheden.

Monrad: Under de nuværende Tidsomsstandigheder og Conjuncturer kan jeg rigtig nok ikke Andet end finde det rigtigt, at man gjør om ogsaa kun smaa Skridt til denne Sags Udvikling, men det gjør mig ondt, at jeg alligevel ikke kan følge den ærede Forslagsstiller med Hensyn til det foreliggende Forslag. Jeg skjønner ikke rettere, end at Sorø Akademis Gods, navnlig ved den kongelige Resolution af 4de Marts 1795, er stillet noget anderledes end andet offentligt Gods, thi ved den nævnte Resolution blev det bestemt, at dette Gods skulde overlades Fæsterne til Arvesæfte for en vis bestemt Pengesum, og, skjøndt dette vel senere blev forandret ved en anden kongelig Resolution af 15de April 1842, saa kunde der dog vist i det ældre bestaaende Retforhold søges en Retfærdiggjørelse for, at man behandlede Sorø Akademie paa en noget anden Maade end de andre offentlige Stiftelser. Jeg tilstaaer imidlertid oprigtigt, at jeg finder, at man ved den om Sorø Akademie vedtagne Lov er gaaet denne Stiftelse for nær og ikke har ydet den, hvad der virkelig tilkom den, hvorfor jeg heller ikke i sin Tid kunde stemme for Loven; jeg kan derfor saameget mindre stemme for, at de samme Regler, som jeg fandt ubillige med Hensyn til Sorø Akademie, nu skulde overføres paa andre Stiftelsers Gods, og, naar jeg skal udtale min Mening med Hensyn til Realiteten i Sagen, da forekommer det mig, at man maa gaae ud fra at opstille de samme Regler for Overgangen af saadanne Stiftelsers Gods til Selveiendom, som man finder rigtige med Hensyn til private Godser. I det Lovudkast om denne Gjenstand, der har passeret dette Thing, er der saaledes ikke gjort nogen saadan Forskiel mellem Stiftelsers Gods og det private Gods; man har ikke undtaget de offentlige

Stiftelsers Gods fra de almindelige Bestemmelser og gjort særegne Regler gjældende for dem, men man har meent, at de burde gaae ind under de almindelige Bestemmelser, og det forekommer mig derfor, at dette Thing vilde komme i Modsigelse, ialtsald med de tidligere Beslutninger, om det nu vilde gaae videre i sine Fordringer, end det ellers er gaaet med Hensyn til offentlige Stiftelsers Gods. Jeg vilde derfor have anset det for rigtigst, hvis denne Sag skulde fremmes, om den ærede Stiller af det foreliggende Forslag og Stilleren af det Lovforslag, der er sat paa Dagsordenen bagefter, havde betraadt en Middelvei, havde staaet sig sammen, saaledes at den Ene havde indskrænket og den Anden udvidet sit Lovforslag; vi vilde da have havt liggende for os et Lovforslag om Overgang til Selveiendom af offentlige Stiftelsers Gods, bygget paa de samme Principer, som vi gjentagne Gange have fundet burde gjøres gjældende saavel med Hensyn til disse Stiftelser som med Hensyn til private Eiendomme.

Tscherning: Førend jeg har den Ære at svare det ærede Medlem, skal jeg endnu oplæse et Par Ord af Forordningen, som han maastee ikke har lagt tilstrækkelig Vægt paa. Det hedder i Indledningen: „Da Kongen med Velbehag har erfaret, at paa de over Nyttersgodset holdte Auctioner have adskillige Fæstebønder med fuld Eiendomsret tilforhandlet sig deres i Fæste havende Gaarde, og ere saaledes blevne virkelige Selveiere eller Eiendomsbønder; og det er Kongens Villie, at disse og andre Selveierbønder beskyttes og haandhæves, saaledes at andre og flere Fæstebønder kunne faae Mod og Lyst til at stræbe efter ligeledes at erhverve Eiendomsret; hvilket eragtes at være til Landets almindelige Bedste, da det ikke vel kan seile, at jo Jorden maa overhovedet blive bedre behandlet, naar den, som dyrker den, veed og er forvisset om, at den Tid, Fld og Kræfter, han anvender paa Gaardens og Grundens Forbedring, kommer ham selv og hans Børn og Arvinger efter ham til Nytte osv.“ Naar jeg nu læste den øvrige Deel af Forordningen igjennem, saa skulde det ærede Medlem see, at netop den Forskiel, som finder